

[Thorstein Petersen.]

vigtige Interesser for os, fælder den Dom, at den paagældende Ting ikke kan gennemføres, fordi den strider imod danske Interesser, hvor er saa Kompensationsreglen? Skal man saa bare sige: det er udmærket — og saa lader man det være ved det? Færøerne faar ikke Indrømmelsen, fordi det strider mod Danmarks Interesser. De danske Interesser gaar forud, og saa maa vi sutte paa Labben. Der er ikke noget, der hedder, at der skal sidde en Kommission til at afgøre, hvor meget Færøerne taber, og hvor meget Danmark vinder. Hvor er Kompensationsreglen? Der staar kun i dette Lovforslags § 5 og § 8, at naar der kommer Interessespørgsmaal frem, skal disse overvejes, for at der kan dømmes om, hvorvidt de er stridende imod danske Interesser; men end ikke i Motiverne er det nævnt, hvorledes dette Spørgsmaal skal afgøres. Der staar vel, hvordan en Konflikt mellem det færøske Hjemmestyre og det danske Styre om Fortolkning skal afgøres, men i §§ 5 og 8 er der ikke nogen Regel svarende til § 6 om Tvilsspørgsmaals Afgørelse, og denne har ikke Spor med dette at gøre.

Den højtærede Statsminister talte saa meget om § 7. Denne Paragraf skuffer mig mest, for den ligner meget den færøske Lagtingslov, men gaar maaske ikke helt saa langt.

Jeg skal forsøge at fatte mig lidt mere i Korthed. I § 8, sidste Punktum, staar der, at hvor det drejer sig om specielle Interesser, kan Udenrigsministeren, hvis det ikke skønnes uforeneligt med Rigets Interesser, bemyndige Hjemmestyrets Repræsentanter til efter derom fremsat Ønske direkte at føre Forhandlinger under Medvirken af Udenrigstjenesten.

Jeg vil meget gerne have, at det høje Tings Medlemmer læser denne Paragraf igennem 4—5 Gange og forsøger at finde noget nyt i den, for der staar kun heri, at hvis det færøske Samfund skriver et Brev til Udenrigsministeren, kan han, hvis han skønner, at det ikke er i Strid med Rigets Interesser, tillade de vedkommende at forhandle under Medvirken af Udenrigstjenesten. Men er det ikke samme Ret, ethvert Medlem af dette Ting og hver Borger i Kongeriget Danmark har haft altid? Hvor mange Gange er det ikke sket, at Kommune-styrelser eller Landboforeninger eller Fiskeriforeninger har skrevet Breve til Udenrigsministeren: Kan vi ikke faa de og de Forhandlinger med Udlandet sat i Gang, og kan vi ikke selv komme med til det? Udenrigsministeren har adskillige Gange selv hen-

vendt sig til Foreninger i Danmark og sagt: Vil man ikke til Udlandet for at forhandle, for vi trænger til Jer. Andet staar der ikke i denne Paragraf, og ingen kan sikkert fortolke den paa anden Maade end, at man har en Ret, som altid har eksisteret, til at skrive Breve.

Det er skuffende, at man i § 10 skal læse denne Definition: Som Færing anses den, der har dansk Statsborgerret og er hjemmehørende paa Færøerne. Det ligger langt borte fra det, man kunde have ventet sig af reel Behandling. Denne Bestemmelse har skuffet Masser af Færingers uhyre meget. Hvis man tænker sig et forenet Norden bestaaende af Sverige, Norge og Danmark med Sverige som Hovedland, og man skrev i Lovene eller Kontrakten om dette Forhold, at som Dansk anses den svenske Statsborger, som bor i Danmark, og som Norsk den svenske Statsborger, der bor i Norge, havde man Analogien til det, der foreligger her. Det har for os Færingers været en Skuffelse, at de, der har behandlet denne Sag, ikke er kommet længere ind i den, end at dette har kunnet fremkomme.

Der var i den højtærede Statsministers Udtalelser et Par Ting, som jeg undrede mig over. Den højtærede Statsminister brugte Udtrykket „danskfjendtligt“. Det undrede mig. Der er fra adskillige Sider uden for parlamentariske Forsamlinger fremkommet Beskyldninger om Danskfjendtlighed o. lign. Jeg synes, at der er Grund til at pointere det her: det virker som Udslag af en daarlig Samvittighed. Maaske har nogen i det høje Ting været inde paa den Tanke, at der i den færøske Kultur skulde være et stærkt Islæt af dansk. Det er lidt overdrevet og kan ikke accepteres. Men der er et Ord, jeg overhovedet ikke forstaar. Den højtærede Statsminister siger: „Og der har ogsaa været ærlige Færingers, for hvem det faldt tungt at gaa med til det særlige færøske Flag.“ Det vil sige, at man sorterer Færingerne i ærlige og noget andet i politisk Henseende. Dette Ord ærlige er det aldrig faldet i min Lod at læse i politiske Udtalelser.

Jeg skal sluttelig komme ind paa noget, jeg mener er meget vigtigt. Jeg vil gerne have Lov til at stille den højtærede Statsminister et Spørgsmaal: Har Regeringen gjort noget for at sikre Færingerne imod, at denne Nyordning medfører Forhold, der gør vor Særstilling til Storbritannien paa det erhvervsmæssige Omraade umulig? Samtlige Færingers er inde paa den Tanke, at dette Lovforslag ikke maa gennemføres, hvis der ikke er skabt fuldstandig Sikkerhed for, at vore Særrettigheder, vore Afsætnings-